

HITLERS ÅND LEVER - I NORGE

Den organiserte rasismen teller mer enn 22 grupper med 2000 medlemmer

AV FINN SJUE

EN «VAREOPPTELLING» av de rasistiske gruppene og organisasjonene i Norge viser følgende:

- Det finnes i dag mer enn 22 høyre-ekstreme, rasistiske grupper og organisasjoner.
- Gruppene og organisasjonene teller i dag omlag 2000 mer eller mindre aktive medlemmer. På papiret er det totale medlemstallet adskillig større.
- De erklærte eller reelt ny-nazistiske gruppene er få og teller neppe mer enn 300 medlemmer. Men den nazistiske ideologien spres aktivt og dukker opp i stadig flere grupper.
- Fedrelandspartiet er i ferd med å skaffe seg et riksdekkende nett, og satses sterkt på neste kommunevalg. Partiet fyller på kort sikt en del av det vakuum som oppsto etter at Folkebevegelsen mot Innvandring (FMI) mislyktes som masseorganisasjon. Klarer partiet å stille lister i 20-30 kommuner og ikke bare i en handfull som sist, kan de oppnå flere titusener av stemmer. Fedrelandspartiet vil sannsynligvis også hente mange stemmer fra Fremskrittspartiet. Den framgangen som dette partiet har er noe av det viktigste som nå skjer i ytre høyre-miljøene.

Det som er felles

• Ytre høyre preges sterkt av sammensatte, innbyrdes stridende grupper som ledes av hver sin talentløse småkonge. Det som er felles for dem er en innvandrer-fiendtlig holdning og en mer eller mindre klart artikulert rasisme. I ideologi, politikk, kultur og organisasjon har de fleste også til felles noen mer eller mindre fascistiske og nasjonal-sjåvinistiske trekk. Det kommer blant annet til uttrykk i førerdyrkelse, forakt for «de andre, fremmede og svake», anti-demokratisk holdning og hang til militarisme i en eller annen fasong. Stadig flere grupper begynner også å forfekte klassisk jødehat.

Norsk le Pen-parti

• Et felles gruppeproblem er den nesten totale mangelen på talentfulle føreremner. Et unntak er akademikeren Michael Knutsen på Nordkisa i Akershus som gjennom bladet Norsk Blad, gjennom den nye ungdomsorganisasjonen Norsk Ungdom/Ung Front og på annen og mer diskret vis forsøker å bygge opp noe som skal bli et nytt parti. I så fall blir det et såkalt

«nasjonalt og forent demokratisk parti» etter mønster av Jean-Marie le Pens rasistiske «Nasjonal Front» i Frankrike. Knutsen forsøker å samle alt fra «brunskjorter» til «moderate rasister» under en felles paraply, et svært vanskelig arbeid.

Dette partibyggende arbeidet er kanskje det aller viktigste som skjer i ytre høyre-miljøene i Norge i dag.

• Fra 1987 til i dag har ytre høyre-bevegelsen hatt en viss framgang, men lider av store organisatoriske og ideologiske svakheter. Det har vært få utspill og markeringer i en periode nå. Ledere som tenker strategisk prioriterer i stedet å bygge opp «grunnmuren», å organisere fra grunnen av.

Slik kan situasjonen på ytre høyre fløy i Norge kort beskrives i dag – nøyaktig 60 år etter at Adolf Hitler og hans parti, støttet av tysk finans- og industrikapital, tok over makta i Tyskland.

Dette gir en pekepinn om hvor «den private-organiserte» rasismen befinner seg i dag. I tillegg kommer den såkalte «strukturelle» rasismen, den mer eller mindre synlige rasismen som pulserer gjennom institusjonene. Den er vanskelig å kartlegge, men er uten tvil av stor betydning.

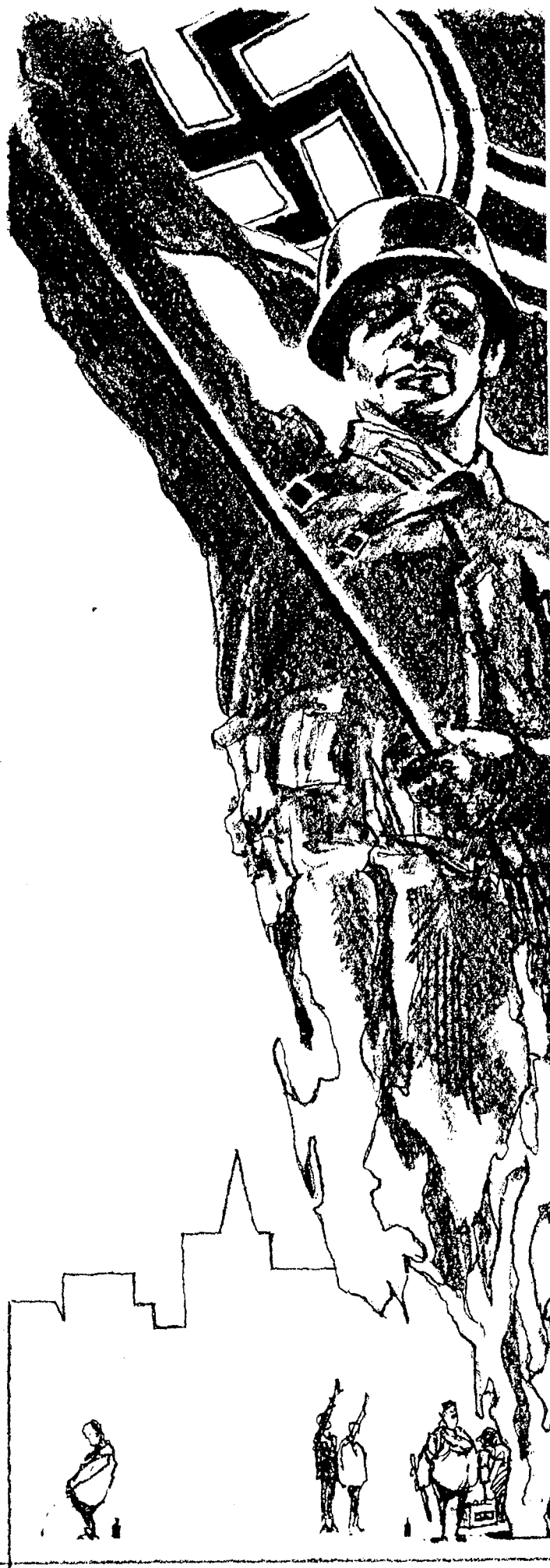
En «vareopptelling» over de private gruppene viser at det fortsatt er snakk om relativt små utgrupper, langt fra maktas tinde. Både hver for seg og tilsammen er de svake.

Europeisk inspirasjon

Men det er samtidig grupper som henter betydelig næring og inspirasjon fra voldsrasismen og den fascistiske bevegelsen i Sentral-Europa. De henter også inspirasjon fra den svært restriktive asyl-, flyktning- og innvandringspolitikken som det offisielle Norge praktiserer. Denne politikken skaper et sterkt negativt bilde av «den fremmede», et bilde som daglig nærer opp under skepsis, mistenksomhet, fordommer og åpen rasisme. Den skaper daglig et viktig vilkår for at smågruppene skal kunne vokse og bli noe mer enn utgrupper.

Men skal den «private» organiserte rasismen vokse seg virkelig sterk, må også sterke krefter i herskende klasser og sjikt se sine interesser tjent med det.

Et aktivt samarbeid med nynazistiske organisasjoner i Sentral-Europa vil også være en viktig inspirasjonskilde for norske nynazister og aktivistiske rasister i dag. Et slikt samarbeid finnes det spiret til i dag.

DEN ORGANISERTE RASISMEN I NORGE

I DAG finnes den organiserte rasismen først og fremst i mer enn 22 grupper og organisasjoner. En enkel «vareoppfølging» gir denne oversikten:

Zorn 88

BLANT de nynazistiske gruppene er Zorn 88 den største, men synes lite i terrenget.

Navnet betyr «Hellig Vrede Heil Hitler».

Zorn er den ideologisk mest ortodokse nazistiske gruppa i Norge.

Den sprer aktivt den såkalte «historiske revisjonismen» – påstanden om at «det er en bløff at seks millioner jøder ble drept i Hitler-Tyskland».

Zorn 88 følger en overvintringsteori; deres tid skal komme. I mellomtida skal det skoler og bygges. Aksjoner og slag i gatene liker Zorn 88 dårlig – i dag.

Gruppa teller mer enn 100 medlemmer, og ledes av Erik Rune Hansen i Groruddalen, Oslo.

Det er få unge medlemmer. En god del gammel-nazister ble med da Zorn 88 tok form, særlig fra 1988.

Det var etter at Nasjonalt Folkeparti mer eller mindre gikk i oppløsning etter attentatet mot Nor-moskeen i Oslo i 1985 at initiativet til Zorn 88 ble tatt.

Hvit arisk motstand

DETTE er ei fersk gruppe i Mjøstrakten som ledes av Gjøvik-mannen Jan Holthe. Ideologisk står nazismen og «hvit makt» sterkt. Gruppa har den svenske Vitt Ariskt Motstånd (VAM) som forbilde og læremester. Svenske VAM er i stor grad organisert som en terror-organisasjon. Etter at det norske gruppa nærmest ble blottlagt av Tor Inge Jakobsen for vel et år siden, har HAM hatt indre problemer.

Birkebeinergruppa

DENNE består dels av medlemmer i Jan Holthes HAM, men også av en del andre fra regionen. Gruppa legger vekt på norsk-nasjonale symboler, fysisk trening og ser ut til å ha som ambisjon å bli en slags stormtropp, ei brunskjortegruppe.

Boot boys

DETTE er den viktigste skinhead-gruppa i Norge, først og fremst organisert i Buskerud og Oslo. Gruppa teller noen titalls, og bygger på en blanding av engelske skinhead-ideologi, amerikansk hvit makt-ideologi og etter hvert stadig mer tysk nazisme. Forgrunnsfiguren er Ole Krogstad fra Hokksund. Han tilhører ikke den indre kretsen på seks-sju personer som i virkeligheten leder både HAM, Birkebeinergruppa og Boot Boys. I denne ledelsen sitter blant annet Jan Holthe og Pål Eriksen fra Oslo.

Petter Kristian Kyvik, mannen som kastet bomba mot 1. mai-toget i Oslo i 1979, arbeider også sammen med den indre kjernen. Men Kyvik passer seg vel for å bli for synlig. To lange fengselsopphold gjør Kyvik forsiktig utad, men like fullt aktiv innad.

Det er i dette miljøet «brunskjortene», stormtroppene, forsøkes bygd opp.

Georg-losjen

INSPIRERT av ei nynazistisk gruppe i 70-åras England samlet en handfull personer seg i «St. Georg-losjen» også her til lands, i Drammensdistriktet. I dag er den mest av historisk interesse.

Ku klux klan

GRUPPA er fersk, finnes stort sett på Østlandsområdet. Ulik Boot Boys ønsker ikke medlemmer og ledere å bli eksponert. Sjølv om disse miljøene flytter litt over i hverandre, utgjør KKK en eget

gruppe på 30-40 personer. Den bygger på amerikanske hvit makt-ideologi.

Nasjonal-demokratisk union

PÅ RESTENE av Nasjonalt Folkeparti ble spiren til Nasjonal-Demokratisk Ungdom, siden Union, organisert. Med Michael Knutsen som ubestridt leder-skikkelse fikk den etter hvert mer enn 100 medlemmer, mest ungdom. Profilen var «nasjonal og demokratisk», og innvandreriendelig. Etter hvert som fløyen ble dannet og gruppa sprakk, er det lite igjen av den i dag. Sentrale figurer, first og fremst Knutsen, tok i stedet mål av seg til å bli arkitekten og sjefen bak en samling av gruppene i et «forent parti» å la det franske le Pen-partiet. «Norsk Blad» er et viktig ledd i dette partibyggende arbeidet.

Michael Knutsen må regnes som «edderkoppene» i store deler av miljøene på ytre høyre i Norge. Han har store ambisjoner om å bli Norges svar på Frankrikes Jean Marie le Pen, og ønsker å bygge opp et mer «moteriktig» rasistisk samlingsparti.

Norsk ungdom/Ung front

DETTE er Michael Knutsens første skritt i retning av å skape en forent, samlet, ungdomsorganisasjon av ulike ungdomsgrupper på ytre høyre. Den teller allerede ganske mange titalls medlemmer og spenner fra Fremskrittspartiets Ungdom til Hvit Arisk Motstand. En slik ungdoms-samling kan bli en viktig byggestein i en «forent parti».

Folkebevegelsen mot innvandring

FMI ble stiftet høsten 1987 og bygde seg først og fremst opp på en «anti-asylsøker-bølge». FMI var i ferd med å bli en betydelig masseorganisasjon. På grunn av Arne Myrdals ekstreme utspill, synlige allianser med nynazister og aktiviteter på tvers av norsk lov, fikk FMI en mer og mer aggressiv volds-profil. Dette førte til stor motstand, og nærmest fane-flukt fra FMI. En del søkte tilbake til Fremskrittspartiet. I dag er FMI en svak organisasjon der mange medlemmer først og fremst arbeider gjennom andre grupper.

Norge mot innvandring

DA Myrdal ble en for stor belastning for FMI, ble FMIs ledere enige med Myrdal om at han skulle ta med seg en del akti-

Fersk fra Universitetet i Oslo: Michael Knutsen fra Akershus – en av de ytterst få føreremennene i Norge. Hans «visjon» er å skape en norsk utgave av Jean Marie le Pens franske rasistparti. De første, små skrittene er allerede tatt. (Foto: Klassekampen)

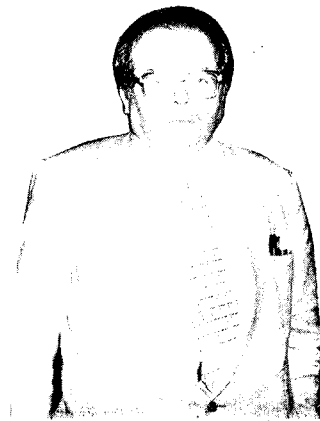
vister ut og stiftet sin eget gruppe. Den teller ganske mange titalls medlemmer. Myrdal spiller fortsatt en viss førerrolle på ytre høyre fløy – i mangel av virkelige ledere.

Patriotisk Ungdom

I FMIs storhetstid i 1989 tok dette form av ei lokal ungdomsgruppe under Myrdals ledelse. Den hadde så mange som 250 og 300 medlemmer i en kort periode. I dag har mange gått over i Myrdals NMI.

Fritidsgruppa

DETTE var ei ungdomsgruppe, stort sett av FMI-medlemmer i Østlandsområdet. Den var noe aktiv i 1991, nå er

Professor Harald Trefall i Bergen: En av de få lederskikkelsene som har betydelig framgang. Fedrelandspartiet er i ferd med å spille en sentral rolle i den organiserte rasismen i Norge. (Foto: Klassekampen)

profilen lavere, og de som er tilbake har et samrøre med bl.a. Boot Boys.

«Oslo-gruppa»

DETTE er ei lita gruppe som er nesten totalt ukjent. Gruppas grunnlag er rasistisk og nasjonal-sjåvinistisk.

Stopp innvandringen

DETTE begynner nå å bli et «gammelt» innvandreriendelig parti som nok kan høste noen tusen stemmer i kommunevalg, men som har lang færre medlemmer. Partiet styres på en anonym og byråkratisk måte av Jack Erik Kjuus i Oslo. Mangel på aktivisme og utspill førte til utbrudd fra partiet i 1990.

Nasjonal-demokratene

EN AV dem som forlot Kjuus-partiet var Hege Søfteland som stiftet Nasjonal-demokratene. Som kvinne i lederposisjon representerer hun et unntak i ytre høyremiljøene. ND skulle ta opp FMIs arv da FMI brakk ryggen. Men det har ikke Søfteland klart, trass i at gruppa har en god del medlemmer.

Som de fleste andre gruppene er ND rasende motstandere av både innvandrere og EF. Men ulikt nesten alle andre på ytre høyre er Søfteland like voldsomt pro-amerikansk.

Fedrelandspartiet

FEDRELANDSPARTIET ble dannet omlag samtidig med Søftelands parti. Partiets sterke mann er fysikkprofessor Harald Trefall ved Universitetet i Bergen. Trefall satt i FMIs sentrale ledelse, men valgte etter hvert å gå på sitt

eget parti med «moderat» innvandreriendelig, nasjonal-sjåvinistisk og kristen-konservativ profil. En stund så det ut til at Søfteland og Trefall skulle skape hvert sitt regionale parti i øst og vest. Men etter hvert er det Trefalls parti som har dukket opp både i vest, sør, øst og etter hvert nordover. En rekke lokale grupper med eget navn er inspirert av Trefalls parti. Det virker som Fedrelandspartiet evner å utvikle seg i bredde. Mye tyder på at mange andre grupper vil stemme på dette partiet i kommunevalg, i stedet for på Kjuus- eller Søftelandpartiene.

Da restene av Nasjonalt Folkeparti ble lagt ned for vel et år siden, gikk nynazisten Runar Schau og et titalls medlemmer over i Fedrelandspartiet.

Fedrelands-ungdommen

DETTE er ungdomsgruppa til Fedrelandspartiet, med basis i Bergen. Til nå har aktiviteten vært laber, men mulighetene for å vokse er utvilsomt til stede.

Kristenfronten

EI LOKAL gruppe som medlemmer i Fedrelandspartiet har stått som faddere til, er Carl Breians Kristenfronten mot innvandring og islam i Vestfold.

Etter det Klassekampen kjenner til er det i ferd med å bli dannet flere slike lokale grupper som i valg vil støtte Fedrelandspartiet.

Norsk forening

I KJØLVANNET av FMIs sammenbrudd forsøkte en del personer i Oslo å skape en mer «anstendig» utgave av samme bevegelse. Blant de noen titalls menneskene som stiftet Norsk Forening fantes det også tre Stortingsrepresentanter fra FrP. En av dem var Finn Thoresen som nylig gikk ut av FrP.

Motstandsbevegelsen

I DAG er den såkalte Motstandsbevegelsen mot innvandring, narkotika og terrorisme, ledet av Vivi Krogh fra Bærum, å regne som et kuriosum. Men for siden hadde organisasjonen mange andre medlemmer. I dag finnes det en del usynlige, men aktive medlemmer i Oslo. De opererer dels under navnet Majorstugruppa, dels Antiparasita eller Den tause Majoritet.

Folkets motstarbevegelse

FOLKETS Motstandsbevegelse – Det kristne alternativet er ei helt særegen gruppe i Oslo som ledes av Alfred Olsen. Gruppa teller neppe mer enn et par titalls medlemmer, men er aktive plakatklisterere i Oslo. Olsen er blitt en fanatisk agitator for jødehat drasjert bak antisionistisk retorikk. Olsen forfekter også de «absolutte moralverdier» og kritiserer paven fra høyre.

Andre grupper

I TILLEGG til disse gruppene finnes det flere andre rundt om i landet, blant ei ny nasjonal-sjåvinistisk og rasistisk gruppe i Tromsø. Den ledes av Arne Myrdals gamle venn, kaptein Knut Westland.

Det finnes også en nynazistisk gruppering i Vestfold som kaller seg «Vestfold ørner».

Det finnes også flere ulike «Hvit makt»-grupper, og enkelte andre lokale smågrupper med ulik profil og grunnlag.

Det finnes fortsatt et gammel-nazistisk miljø organisert rundt «Institutt for Okkupasjonshistorie» i Oslo.

Også i de mer etablerte partiene, særlig FrP, men også i ytterkantene av KrF, finnes det aktive rasister som går mer åpent til verks enn Carl I. Hagen.